

Lausunto

18.8.2022

VN/9898/2021
VN/9898/2021-MMM-102

Ympäristöministeriö

Maa- ja metsätalousministeriön lausunnot asetuksiin:

1. Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi muovina sisältävistä kalastusvälineistä sekä
2. Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1. Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi muovina sisältävistä kalastusvälineistä

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/904 (*SUP-direktiivi*) toimeenpano tulee aiheuttamaan merkittäviä uusia haasteita kalastus- ja vesiviljelyvälineiden tuottajille (*tuottajat*). Vaikka eräiltä osin toimeenpanolle on siirtymäaikoja, maa- ja metsätalousministeriön arvion mukaan tuottajien informointi heitä koskevista velvoitteista on poikkeuksellisen tärkeää. Maa- ja metsätalousministeriö haluaa yleisenä huomiona todeta, että tuottajien informointiin heitä koskevista uusista velvoitteista direktiivin koko toimeenpanoajan tulisi varata riittävät ja käytettävissä olevat resurssit.

Ehdotuksesta ei sellaisenaan käy ilmi, milloin se koskee kalastusvälineiden tai kalastusvälinejätteen osalta myös vesiviljelyvälineitä tai -jätettä ja milloin ei. Yleisen luettavuuden, läpinäkyvyyden ja tuottajien näkökulmasta maa- ja metsätalousministeriö esittää harkittavaksi tekstin selkeyttämistä perustelumuistiossa tältä osin joko yleisellä tekstimaininnalla tai asian toteuttamista relevanteissa asiakohdissa.

Maa- ja metsätalousministeriö haluaa tässä yhteydessä tuoda esille myös koko SUP-direktiivin toimeenpanoon liittyvät taloudelliset haasteet kalastusvälinetuottajille erityisesti toimialan koosta johtuen. Olisikin syytä harkita toimialan taloudellista tukemista direktiivin tavoitteiden ja toimeenpanon jouhevuksi toteuttamiseksi.

2 §. Kalastusvälinejätteen erilliskeräystavoite

Ehdotuksessa esitetään säädettäväksi kansallinen keräystavoite. Keräystavoite 10 % koskee kaikkea soveltamisalaan kuuluvaa kalastusvälinejätettä eikä tavoitteen saavuttamista tai saavuttamatta jäämistä eritellä tuottajayhteisökohtaisesti. Koska keräystavoitteen saavuttaminen lasketaan kiloina kertynyttä kalastusvälinejätettä markkinoille saatetuista kalastusvälinemääristä, voi syntyä tilanne, jossa jokin tuottajayhteisö kerryttää omalta osaltaan (omien jäsentensä osalta) huomattavasti enemmän kalastusvälinejätettä kuin 10 % ja jokin tuottajayhteisö huomattavasti vähemmän kuin 10 %. Maa- ja metsätalousministeriö esittää harkittavaksi perustelumuistion tekstin täydentämistä kuvaamaan millaisia mahdollisia vaikutuksia edellä kuvatulla tilanteella on tuottajiin kohdistuviin täytäntöönpanovelvoitteisiin.

4 §. Erilaisten kalastusvälinejätteiden vastaanoton järjestäminen

Perustelumuistiossa todetaan, että vesiviljelyvälineiden keräys voidaan järjestää esimerkiksi yritysten välisenä maksuttomana palautuksena. Maa- ja metsätalousministeriön käsityksen mukaan

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

tämä perustuu siihen, että vesiviljelyvälineistä syntyy hyvin vähän jätettä. Lisäksi vesiviljelyvälineitä korjataan ja materiaalia kierrätetään vesiviljelijän ja vesiviljelyvälineiden valmistajan/maahantuojan välillä. Vastaavaa toimintaa on myös kalastuksen piirissä, jossa erityisesti trooleja lähetään korjattavaksi troolin valmistajalle/maahantuojalle. Maa- ja metsätalousministeriö esittää harkittavaksi troolien ja vesiviljelyvälineiden rinnastamista tältä osin toisiinsa.

6 §. Seurantatietojen ilmoittaminen

Ehdotuksen mukaan tuottajien olisi kyettävä arvioimaan markkinoille vuonna 2022 saatettujen kalastusvälineiden kokonaismäärä. Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan tämä on haasteellista ja haluaa korostaa tuottajille suunnatun täsmällisen, havainnollistavan ja tarkoituksenmukaisen ohjeistuksen laatimista riittävän ajoissa jo vuonna 2022.

8 §. Tuottajien maksuosuudet

Ehdotuksen mukaan jätelain 63 a §:n toista momenttia ei sovellettaisi mikä rajoittaisi tuottajayhteisön joustomahdollisuuksia tuottajien maksuosuuksia määrittäessä. Perustelumuiotiossa ei kuitenkaan avata syitä tai niitä hyötyjä, joita ehdotuksella tältä osin saavutettaisiin. Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan tuottajayhteisön toiminnan joustavuudelle ei tulisi asettaa tarpeettomia rajoituksia muualla lainsäädännössä annettuja joustomekanismien poissulkemisella. Maa- ja metsätalousministeriön arvion mukaan ehdotus voisi tältä poistaa tuottajien kannustimet kehittää kalastusvälineitä kestävämmäksi, korjattavammaksi, kierrätettävämmäksi ja sitä kautta ekologisemmaksi. Lisäksi tulisi ottaa huomioon SUP-direktiivin puitteissa käynnistynyt kalastusvälineiden standardisoimistyö.

1. Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

4 a § 3 momentti. Pakkauksen valmistusta ja koostumusta koskevat vaatimukset

Maa- ja metsätalousministeriö ehdottaa lisättäväksi perustelumuiotiossa **tummennetulla** esitettyä kohtaa.

'Pakkausta valmistettaessa on huolehdittava siitä, että haitallisten aineiden ja ainesten sekä muiden vaarallisten aineiden pitoisuudet pakkausmateriaalissa ja pakkauksen osissa ovat mahdollisimman vähäiset, jotta **pakkausten käytöstä ei aiheudu vaaraa kuluttajille tai pakatuille tuotteille** eikä pakkausjätteen tai sen käsittelyssä syntyvien jäännösten sijoittamisesta kaatopaikalle tai polttamisesta ei aiheudu haittaa ympäristölle.'

Osastopäällikkö

Tuula Packalen

Neuvotteleva virkamies

Heikki Lehtinen

Jakelu

YM Ympäristöministeriö
YM YSO Materiaalitalousyksikkö, Sirje Sten
YM YSO Materiaalitalousyksikkö, Jussi Kauppila

VN/9898/2021-MMM-102

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: